

Duiding van de implicaties voor de subsectoren van Entiteit II en inzonderheid de gemeenschappen en gewesten - aanvulling bij het advies "Begrotingstrajecten op korte en middellange termijn voor het aangepaste Stabiliteitsprogramma 2009-2012"

HOGE RAAD VAN FINANCIËN

Afdeling "Financieringsbehoeften van de Overheid"

Dit is een uittreksel van het volledige document (met bijlagen) dat kan geraadpleegd worden op de webstek van de Studie- en Documentatiedienst (sdd) van de FOD Financiën (<http://docufin.fgov.be>). Een papieren versie van dit document kan op aanvraag verkregen worden bij de sdd. U vindt de coördinaten op de laatste bladzijde van deze uitgave..

De Leden van de afdeling:

de Heer L. COENE, Voorzitter

de Heer N. DE BATSELIER

de Heer J. HILGERS

de Heer P. PRAET

Vertegenwoordigers van de Nationale Bank van België

Mevrouw G. VAN DER STICHELE

Vertegenwoordiger van de Minister van Financiën

de Heer A. BOON

Vertegenwoordiger van de Minister van Begroting

Mevrouw W. DEMEESTER-DE MEYER

de Heer G. PEERSMAN

Mevrouw F. THYS

de Heer G. PAGANO

Mevrouw Ch. SERVATY

de Heer E. DEGREEF

Vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering, de Regering van de Franse Gemeenschap, de Waalse Regering en de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Waarnemer :

De Heer N. HEUKEMES

Vertegenwoordiger van de Duitstalige Gemeenschap

Secretariaat :

Mevrouw C. SPINNOY

Mevrouw F. DENIL

Mevrouw E. VANALME

de Heren L. BUFFEL

R. SAVAGE

F. STALLAERT

Inhoudsopgave

Lijst van afkortingen	23
Inleiding	25
De horizontale verdeling van de budgettaire saneringsinspanning tussen de gemeenschappen en de gewesten	27
1. Methodologie	27
2. Het ongewijzigd beleid	27
3. De horizontale verdeling van de vereiste budgettaire saneringsinspanning	30
4. De illustratieve trajecten inzake verdeling van de saneringsinspanning tussen de gemeenschappen en de gewesten	31

Lijst van afkortingen

bbp	Bruto Binnenlands Product	KBC	Kredietbank
BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	KLG	Kijk- en luistergeld
btw	Belasting op de toegevoegde waarde	KVD	Kredietverleningen en deelnemingen
EH	Economische hergroepering	LO	Lokale Overheden
ESR	Europees Stelsel van Nationale en Regionale Rekeningen	NICP	Nationaal indexcijfer van de consumptieprijsen
FG	Franse Gemeenschap	PB	Personenbelasting
G&G	Gemeenschappen en Gewesten	PU	Primaire Uitgaven
GO	Gezamenlijke Overheid	TR	Trekkingsrechten
HIPC	Geharmoniseerd Indexcijfer van de consumptieprijsen	VG	Vlaamse Gemeenschap
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen	WG	Waals Gewest

Inleiding

Onderhavig advies bouwt verder op het advies van september waarin meerdere trajecten werden uitgewerkt voor de terugkeer naar een evenwicht in 2015 op het niveau van de gezamenlijke overheid.

Intussen heeft de federale Regering bij de Europese Commissie de aanvulling bij het Stabiliteitsprogramma 2009-2012 ingediend waarin geopteerd wordt voor het traject "65 entiteit I / 35 entiteit II" op basis van de verdeelsleutel "primaire uitgaven" tot 2012.

Onderhavige aanvulling vertrekt, zoals het advies van september, van de ontvangstenramingen beschikbaar einde juli. In de huidige onzekere tijden kan de timing van de projecties sterk verschillende resultaten opleveren, onder meer op het vlak van de toegewezen belastingopbrengsten en de gewestelijke belastingen en dit in functie van de gewijzigde groeihypothesen. Begin volgend jaar zal de afdeling overgaan tot een actualisatie van de begrotings-trajecten.

In het advies van september 2009 werden meerdere trajecten toegelicht voor de verdeling tussen de entiteiten I en II van de globale saneringsinspanning die voor de gezamenlijke overheid een terugkeer naar een (structureel) begrotingsevenwicht in 2015 mogelijk maakt.

Die trajecten luiden als volgt :

1. Het begrotingsevenwicht in 2015 voor elke grote entiteit : zowel entiteit I als entiteit II dient in 2015 het budgettair evenwicht te bereiken.
2. De verdeling van de vereiste globale saneringsinspanning op basis van het aandeel van elke entiteit in de totale primaire uitgaven : dit impliceert dat entiteit I 65 % van de globale saneringsinspanning zou realiseren en dat entiteit II 35 % voor zijn rekening zou nemen.
3. De verdeling van die globale inspanning volgens de zogenaamde "spending & taxing power"-sleutel, hetzij een gemengde verdeelsleutel die zowel rekening houdt met de verdeling op basis van de primaire uitgaven als met de verdeling volgens de fiscale capaciteit van elke entiteit : zodoende zou entiteit I 76,5 % van de globale inspanning moeten realiseren en entiteit II 23,5 %.

In onderhavige aanvulling bij voormeld advies wordt een vierde traject toegevoegd :

4. Het begrotingsevenwicht in 2015 voor *elke* gemeenschap en *elk* gewest.

In elk van de drie eerst vermelde scenario's werd de verdeling van de door entiteit II te leveren bijdrage tot de saneringsinspanning tussen de gemeenschappen en gewesten enerzijds en de lokale overheden anderzijds bepaald op basis van het gemiddelde aandeel van elke subsector in de totale finale primaire uitgaven tijdens de periode 2006 – 2008, dit naar analogie met de vaststelling van de in punt 2) vermelde verdeelsleutel "primaire uitgaven" die eveneens naar die periode refereert. Aldus gebeurt de verdeling van het aan entiteit II toegewezen aandeel in de saneringsinspanning, in elk van drie voormelde trajecten, volgens de verhouding 60,9 % voor het geheel van gemeenschappen en gewesten en 39,1 % voor de lokale overheden.

Vervolgens wordt in elk traject de bijdrage van elke subsector gesteld tegenover het vorderingensaldo bij ongewijzigd beleid. Zodoende wordt per traject en per subsector een voorstel van illustratief traject bekomen dat toelaat om samen met de bijdrage van entiteit I in 2015 terug te keren naar het begrotingsevenwicht op het niveau van de gezamenlijke overheid.

De resultaten van deze oefening worden in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 1: Illustratieve begrotingstrajecten voor entiteit II en subsectoren die toelaten om in 2015 op het niveau van de gezamenlijke overheid terug te keren naar het evenwicht

in % van het bbp	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vorderingensaldo bij ongewijzigd beleid							
gezamenlijke overheid	-5,8%	-6,5%	-7,0%	-7,3%	-7,1%	-7,1%	-7,3%
entiteit I	-4,8%	-4,9%	-5,3%	-5,6%	-5,6%	-5,7%	-6,0%
entiteit II	-1,0%	-1,7%	-1,6%	-1,7%	-1,5%	-1,4%	-1,4%
G&G	-0,5%	-1,2%	-0,9%	-0,9%	-0,9%	-0,8%	-0,8%
LO	-0,5%	-0,5%	-0,7%	-0,8%	-0,6%	-0,6%	-0,6%
Genormeerd vorderingensaldo gezamenlijke overheid (doelstelling)	-5,9%	-6,0%	-5,5%	-4,4%	-2,8%	-1,3%	0,0%
Verdeling binnen entiteit II van de illustratieve trajecten							
Gelijktijdige terugkeer naar evenwicht (2015)							
entiteit II	-1,0%	-1,6%	-1,3%	-1,2%	-0,7%	-0,3%	0,0%
G&G	-0,5%	-1,1%	-0,7%	-0,6%	-0,4%	-0,2%	0,0%
LO	-0,5%	-0,5%	-0,6%	-0,6%	-0,3%	-0,2%	0,0%
Verdeelsleutel "primaire uitgaven"							
entiteit II (35%)	-1,0%	-1,5%	-1,2%	-0,7%	0,0%	0,6%	1,2%
G&G (60,9%)	-0,5%	-1,1%	-0,6%	-0,3%	0,0%	0,4%	0,8%
LO (39,1%)	-0,5%	-0,4%	-0,5%	-0,4%	0,0%	0,2%	0,5%
Gemengde verdeelsleutel "spending & taxing power"							
entiteit II (23,5%)	-1,0%	-1,6%	-1,3%	-1,0%	-0,5%	0,0%	0,4%
G&G (60,9%)	-0,5%	-1,1%	-0,7%	-0,5%	-0,2%	0,0%	0,2%
LO (39,1%)	-0,5%	-0,5%	-0,6%	-0,6%	-0,2%	0,0%	0,1%

NB. Door afronding op 1 decimaal is het mogelijk dat de som van de delen niet precies overeenstemt met het totaal

De horizontale verdeling van de budgettaire saneringsinspanning tussen de gemeenschappen en de gewesten

1. Methodologie

De gehanteerde concepten inzake ontvangsten en uitgaven van de deelgebieden zijn compatibel met de vorderingensaldi die voor elke gemeenschap en elk gewest jaarlijks worden gepubliceerd door het Instituut voor de Nationale Rekeningen in haar publicatie "Rekeningen van de overheid". Het betreft de ontvangsten en uitgaven die afgeleid worden op basis van de economische hergroepering die de deelgebieden zelf opstellen en waarop, indien nodig, een aantal correcties worden aangebracht door het INR om deze in overeenstemming te brengen met het ESR. Het betreft meer bepaald de correcties die een impact hebben op het vorderingensaldo ⁽¹⁾; overige ESR correcties die enkel het niveau van ontvangsten en uitgaven beïnvloeden maar geen impact hebben op het vorderingensaldo worden buiten beschouwing gelaten ⁽²⁾.

2. Het ongewijzigd beleid

Voor de uitwerking van het begrotingstraject bij ongewijzigd beleid werd in eerste instantie de door elk deelgebied ter beschikking gestelde informatie geanalyseerd. Omwille van de uiteenlopende mate van detaillering van de overgemaakte meerjarenramingen werd als volgt tewerk gegaan :

- ▶ Vlaamse Gemeenschap : gedetailleerde ontvangsten- en uitgavenraming (ESR) voor de periode 2009 – 2014 bij ongewijzigd beleid, opgesteld in juni 2009 ⁽³⁾.

Deze projectie werd in eerste instantie gewoon overgenomen. De rentelasten werden geraamd aan de hand van de impliciete rentevoet die bij wijze van vereenvoudiging verondersteld wordt hetzelfde profiel te volgen als de geaggregeerde impliciete rentevoet voor de gezamenlijke overheid. De eind 2008 uitstaande schuld stemt overeen met de effectieve schuld. Voor het verdere verloop van de schuld werd op exogene wijze rekening gehouden met de geprojecteerde ontvangsten en uitgaven inzake krediet-

1 Bijvoorbeeld : 1) toevoeging van ontvangsten en uitgaven van instellingen die conform het ESR dienen geconsolideerd te worden maar die in de economische hergroepering niet geconsolideerd werden; 2) verrichtingen die conform het ESR als kapitaaloverdracht dienen aangemerkt te worden maar in de economische hergroepering als kredietverlening en deelneming werden aangemerkt.

2 Zie bijlage I voor een meerjarig overzicht van bedoelde ontvangsten en uitgaven.

3 « Rapport over de budgettaire ruimte in de volgende legislatuur », Vlaamse Administratie, juni 2009.

verleningen en deelnemingen, inzonderheid wat de hulpoperatie ten bate van KBC betreft (3.500 miljoen euro) ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾.

- ▶ Franse Gemeenschap en Waalse Gewest : projectie van het vorderingensaldo voor de periode 2009 – 2015 bij ongewijzigd beleid, opgesteld begin september 2009 ⁽⁶⁾.
- ▶ Brussels Hoofdstedelijk Gewest : projectie van het vorderingensaldo voor de periode 2009 – 2014 bij ongewijzigd beleid, opgesteld begin juli 2009 ⁽⁷⁾.

Voor deze drie deelgebieden werden de ontbrekende details inzake ontvangsten geraamd op basis van de macro - economische vooruitzichten vermeld in de overgemaakte documenten. De rentelasten werden geraamd op basis van voormelde uniforme impliciete rentevoet en de primaire uitgaven werden per saldo afgeleid.

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd inzake schuldevolutie uitgegaan van de effectief uitstaande schuld eind 2008 die rekening houdt met de deelname van het Gewest aan de hulpoperatie ten voordele van Dexia ten belope van 150 miljoen euro ⁽⁸⁾.

Bij gebrek aan precieze schuldgegevens voor de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest, werd het schuldniveau eind 2007 afgeleid op basis van de rentelasten en voormelde impliciete rentevoet voor het jaar 2008. De toevoeging van het vorderingentekort 2008 leidt aldus tot het weerhouden schuldbedrag eind 2008 ; dit bedrag werd voor het Waalse Gewest exogeen aangevuld met het aandeel van het Gewest in de financiële hulpoperaties die in het najaar van 2008 ten voordele van Dexia (500 miljoen euro) en Ethias (350 miljoen euro) werden gerealiseerd ⁽⁹⁾.

Wat de ontvangstenraming betreft, inzonderheid de aan de deelgebieden toegevoegen gedeelten van de personenbelasting en de btw, werd op basis van de door de deelgebieden verstrekte informatie aangenomen dat de toewijzingen voor 2009 werden geactualiseerd op basis van de macro – economische vooruitzichten

4 Voor de financiering van de eerdere hulpoperaties van het Vlaamse Gewest in het najaar van 2008 ten bate van Dexia (500 miljoen euro) en Ethias (500 miljoen euro) werd geen beroep gedaan op externe financiering (geen schuldopbouw in hoofde van het Vlaamse Gewest).

5 De financiële vergoedingen die uit de interventies ten bate van KBC, Dexia en Ethias in de toekomst aan de Vlaamse Gemeenschap zullen toekomen, werden overgenomen zoals vooropgesteld in de meerjarenraming van de Vlaamse administratie.

6 Document « Trajectoires budgétaires de la Communauté Française et de la Région wallonne », 9 septembre 2009.

7 Grafiek met de saldi en de schuldevolutie bij ongewijzigd beleid, BHG, juli 2009.

8 Jaarverslag 2008 van de gewestsschuld – BHG – juni 2009.

9 Het dividend ten belope van 150 miljoen euro dat in 2009 ter beschikking werd gesteld door de SRIW aan het Waalse Gewest vormt een éénmalige ontvangst en werd niet verder weerhouden in de ontvangstenprojecties vanaf 2010.

van juni 2009 (NICP +0,3 % en reële groei bbp -3,8 %). In vergelijking met de parameters weerhouden bij de begrotingscontrole 2009 (uitgaande van een NICP 1,0 % en een reële bbp groei -1,7 %), zou de doorrekening van die geactualiseerde vooruitzichten een forse neerwaartse herziening impliceren van de overdrachten in 2009. Voor het geheel van gemeenschappen en gewesten zouden de overdrachten van 2009 met 788,9 miljoen euro afnemen. Dit zou voor de individuele deelgebieden neerkomen op :

- ▶ voor de Vlaamse Gemeenschap : -491,2
- ▶ voor de Franse Gemeenschap : -190,2
- ▶ voor het Waalse Gewest : -85,6
- ▶ voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest : -20,9

De doorrekening in 2009 is vooralsnog *niet* beslist en bijgevolg gaan de maandelijkse federale overdrachten naar de deelgebieden in 2009 nog steeds uit van de – weliswaar overschatte – ramingen weerhouden bij de begrotingscontrole 2009. Bijgevolg mag nog steeds worden aangenomen dat het negatieve afrekeningsaldo van 2009 slechts zal verrekend worden met de overdrachten voorzien voor het begrotingsjaar 2010, zoals dit normalerwijze het geval is.

Om die reden werd zowel in het advies van september als in onderhavige aanvulling *geen* rekening gehouden met de eventualiteit van de neerwaartse aanpassing van de middelenoverdracht *in de loop van 2009* op basis van de in juni 2009 herziene economische vooruitzichten.

Bijgevolg werden de meegedeelde respectievelijk afgeleide ontvangstenprojecties bij ongewijzigd beleid in die zin aangepast ⁽¹⁰⁾. Gekoppeld aan het behoud van de meegedeelde respectievelijk afgeleide projecties inzake primaire uitgaven, mondt dit uit in een verbetering van het vorderingensaldo van 2009 en eenzelfde verslechtering van het vorderingensaldo van 2010 in vergelijking met de saldi-trajecten meegedeeld door de deelgebieden.

Naast deze aanpassing aan de ontvangstenzijde, werd tevens de uitgavenzijde bijgestuurd.

Deze laatste aanpassing is ingegeven door de vaststelling dat voor alle onderzochte deelgebieden het groeipad van de primaire uitgaven na verloop van twee à drie jaar sterk wordt afgezwakt. Dit strookt niet met “ongewijzigd beleid” maar veeleer met een uitdovend of constant beleid waarbij de genomen beslissingen worden uitgevoerd maar vervolgens geen nieuwe beslissingen in de plaats

¹⁰ Een overzicht van de parameterwaarden en de hieruit resulterende projecties inzake toegewezen gedeelten van de personenbelasting en de btw zijn opgenomen in bijlage II.

komen zodat de groei van de primaire uitgaven afneemt en er na verloop van tijd automatisch marges ontstaan.

Om die reden werd in onderhavige aanvulling de groeivoet van de primaire uitgaven bijgestuurd om nauwer aan te sluiten bij het concept “ongewijzigd beleid”. De alternatieve groeivoet, die 1,9 % bedraagt en gelijk werd verondersteld voor alle deelgebieden, is lager dan de historisch vastgestelde groeivoet van de primaire uitgaven ⁽¹¹⁾ en is in die zin in overeenstemming met de werkhypothese weerhouden bij de uitwerking van het begrotingstraject bij ongewijzigd beleid voor de gezamenlijke overheid en de twee grote entiteiten.

De hiervoor beschreven aanpassingen en het eruit voortvloeiende traject “bij ongewijzigd beleid” wordt voor elk van de onderzochte deelgebieden weergegeven in bijlage III.

3. De horizontale verdeling van de vereiste budgettaire saneringsinspanning

De bijdrage van het geheel van gemeenschappen en gewesten tot de globale saneringsinspanning die vereist is om in 2015 op het niveau van de gezamenlijke overheid opnieuw het begrotingsevenwicht te realiseren – zoals weergegeven in tabel 2 – dient verdeeld te worden over de gemeenschappen en de gewesten om voor elk deelgebied te komen tot de begrotingstrajecten die compatibel zijn met de drie illustratieve trajecten die voor het globale niveau en voor de twee grote entiteiten werden onderzocht.

Tabel 2: Illustratieve begrotingstrajecten voor het geheel van gemeenschappen en gewesten die toelaten om in 2015 op het niveau van de gezamenlijke overheid terug te keren naar het evenwicht

in % van het BBP	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vorderingensaldo bij ongewijzigd beleid g&g :	-0,5%	-1,2%	-0,9%	-0,9%	-0,9%	-0,8%	-0,8%
Illustratieve trajecten inzake vorderingensaldi g&g :							
Gelijktijdige terugkeer naar evenwicht (2015)							
bijdrage tot de saneringsinspanning		0,1%	0,2%	0,3%	0,5%	0,7%	0,8%
saldi - traject	-0,5%	-1,1%	-0,7%	-0,6%	-0,4%	-0,2%	0,0%
Verdeelsleutel “primaire uitgaven”							
bijdrage tot de saneringsinspanning	0,0%	0,1%	0,3%	0,6%	0,9%	1,2%	1,6%
saldi - traject	-0,5%	-1,1%	-0,6%	-0,3%	0,0%	0,4%	0,8%
Gemengde verdeelsleutel “spending & taxing power”							
bijdrage tot de saneringsinspanning	0,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,6%	0,8%	1,1%
saldi - traject	-0,5%	-1,1%	-0,7%	-0,5%	-0,2%	0,0%	0,2%

¹¹ Primaire uitgaven (ESR) exclusief kredietverleningen en deelnemingen (code 8 verrichtingen). Die verrichtingen beïnvloeden niet het vorderingensaldo maar wel de schuldenvolutie. Indien dergelijke verrichtingen relatief belangrijk zijn binnen de totale uitgaven van een deelgebied, zoals bijvoorbeeld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, kan er een gevoelige afwijking ontstaan tussen de groeivoet van de primaire uitgaven met respectievelijk zonder deze verrichtingen.

De horizontale verdeling is gesteund op het gemiddelde aandeel van elk deelgebied in de totale primaire uitgaven van gemeenschappen en gewesten voor de periode 2006 – 2008 :

- ▶ Vlaamse Gemeenschap : 56,2 %
- ▶ Franse Gemeenschap : 19,6 %
- ▶ Waalse Gewest : 15,6 %
- ▶ Brussels Hoofdstedelijk Gewest : 6,9 %

Voor elk van de drie onderzochte illustratieve trajecten wordt het aandeel van elk deelgebied in de saneringsinspanning vanaf 2010 jaarlijks toegepast op het afgeleide vorderingensaldo bij “ongewijzigd beleid”⁽¹²⁾ om aldus tot het begrotingstraject te komen dat vergelijkbaar is met het overeenstemmende traject op het geaggregeerde niveau van gemeenschappen en gewesten.

Daar deze werkwijze van proportionele verdeling van de saneringsinspanning in het traject “evenwicht 2015 voor het geheel van G&G” niet voor elk deelgebied tot een begrotingsevenwicht in 2015 leidt, werd tot slot nog een vierde traject onderzocht dat expliciet voor elke gemeenschap en elk gewest het begrotingsevenwicht in 2015 beoogt.

4. De illustratieve trajecten inzake verdeling van de saneringsinspanning tussen de gemeenschappen en de gewesten

De resultaten van de toegelichte trajecten en werkwijzen worden samengevat in onderstaande tabellen. Per deelgebied wordt het vorderingentraject voorgesteld dat voortspuit uit de keuze die gemaakt wordt inzake de verdeling tussen de twee grote entiteiten van de saneringsinspanning die vereist is om in 2015 het budgettaire evenwicht voor de gezamenlijke overheid te herstellen.

De tabellen 3 en 4 geven naast het traject “bij ongewijzigd beleid” een overzicht van de vier illustratieve trajecten inzake vorderingensaldi en de hiermee overeenstemmende reële groeivoet van de primaire uitgaven.

Voorafgaandelijk dient opgemerkt te worden dat afwijkingen ten belope van 0,1 % van het bbp inherent zijn aan de top / bottom benadering die in onderhavig advies werd toegepast :

¹² Na de in de tekst toegelichte aanpassing van zowel de ontvangsten- als de uitgavenzijde.

gezamenlijke overheid → keuzemogelijkheden voor de verdeling tussen entiteit I en entiteit II → binnen het kader van de resultaten voor entiteit II : keuze inzake de verdeling tussen het geheel van gemeenschappen en gewesten en het geheel van de lokale overheden (overheidsrekeningen) → binnen het kader van de resultaten voor het geheel van gemeenschappen en gewesten : keuze inzake de verdeling tussen de deelgebieden, vertrekkende van de individuele invulling door elk deelgebied van het aanvangsjaar 2009 (bij ongewijzigd beleid).

Het spreekt voor zich dat in dergelijke benadering beperkte afwijkingen kunnen voorkomen tussen het vooropgestelde totaal en de som van de componenten die in laatste instantie worden ingevoegd. Ondermeer de hypothesen inzake de overdrachten van de gewesten naar de lokale overheden kunnen bepaalde afwijkingen verklaren. Uiteraard heeft ook het feit dat in onderhavig advies de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschapscommissie niet konden betrokken worden, een beperkte impact.

Tabel 3: Implicaties inzake vorderingensaldi van gemeenschappen en gewesten van de illustratieve trajecten die toelaten om in 2015 terug te keren naar het evenwicht op het niveau van de gezamenlijke overheid

(miljoenen euro, tenzij anders vermeld)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ongewijzigd beleid = uniforme reële groei primaire uitgaven 1,9% vanaf 2010 voor alle g&g							
VG	-598,8	-1.802,9	-1.246,1	-1.220,0	-1.212,1	-1.152,2	-1.096,6
FG	-320,8	-790,7	-666,9	-711,6	-740,9	-766,2	-800,4
WG	-135,4	-563,4	-487,9	-509,9	-539,7	-568,1	-603,1
BHG	-359,7	-472,2	-499,7	-531,2	-568,2	-606,2	-648,7
totale saldi	-1.414,7	-3.629,2	-2.900,5	-2.972,8	-3.060,9	-3.092,7	-3.148,7
(1) in % BBP	-0,4%	-1,1%	-0,8%	-0,8%	-0,8%	-0,8%	-0,8%
(2) beoogde saldi g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	-0,5%	-1,2%	-0,9%	-0,9%	-0,9%	-0,8%	-0,8%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
A evenwicht 2015 voor GO, geheel van G&G en geheel van LO							
VG	-598,8	-1.692,7	-911,6	-552,4	-164,4	320,1	841,6
FG	-320,8	-752,2	-550,2	-478,6	-375,2	-252,4	-123,9
WG	-135,4	-532,9	-395,1	-324,7	-249,1	-159,7	-65,5
BHG	-359,7	-458,7	-458,5	-449,1	-439,3	-425,1	-410,3
totale saldi	-1.414,7	-3.436,5	-2.315,4	-1.804,8	-1.228,0	-517,1	241,9
(1) in % BBP	-0,4%	-1,0%	-0,7%	-0,5%	-0,3%	-0,1%	0,1%
(2) beoogde saldi g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	-0,5%	-1,1%	-0,7%	-0,6%	-0,4%	-0,2%	0,0%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
B traject 65 entit I / 35 entit II "primaire uitgaven"							
VG	-598,8	-1.597,7	-692,2	-9,7	727,0	1.597,1	2.548,2
FG	-320,8	-719,1	-473,6	-289,2	-64,1	193,2	471,6
WG	-135,4	-506,5	-334,2	-174,2	-1,9	194,4	407,9
BHG	-359,7	-447,0	-431,5	-382,3	-329,7	-268,0	-200,4
totale saldi	-1.414,7	-3.270,3	-1.931,5	-855,5	331,3	1.716,7	3.227,3
(1) in % BBP	-0,4%	-1,0%	-0,5%	-0,2%	0,1%	0,4%	0,8%
(2) beoogde saldi g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	-0,5%	-1,1%	-0,6%	-0,3%	0,0%	0,4%	0,8%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
C traject 76,5 entit I / 23,5 "entit II spending & taxing power"							
VG	-598,8	-1.640,9	-839,0	-369,0	124,9	695,4	1.362,9
FG	-320,8	-734,1	-524,8	-414,6	-274,3	-121,4	58,0
WG	-135,4	-518,5	-375,0	-273,8	-168,9	-55,6	79,1
BHG	-359,7	-452,3	-449,6	-426,5	-403,8	-378,9	-346,2
totale saldi	-1.414,7	-3.345,8	-2.188,3	-1.483,9	-721,9	139,4	1.153,7
(1) in % BBP	-0,4%	-1,0%	-0,6%	-0,4%	-0,2%	0,0%	0,3%
(2) beoogde saldi g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	-0,5%	-1,1%	-0,7%	-0,5%	-0,2%	-0,0%	0,2%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
D evenwicht in 2015 voor elk deelgebied							
VG	-598,8	-1.663,3	-952,2	-754,7	-556,6	-286,1	1,8
FG	-320,8	-687,4	-450,1	-369,4	-260,3	-133,2	0,1
WG	-135,4	-485,6	-324,6	-252,0	-177,6	-91,1	0,2
BHG	-359,7	-385,2	-318,4	-247,3	-172,7	-89,2	0,0
totale saldi	-1.414,7	-3.221,5	-2.045,2	-1.623,4	-1.167,3	-599,6	2,1
(1) in % BBP	-0,4%	-1,0%	-0,6%	-0,4%	-0,3%	-0,2%	0,0%
(2) beoogde saldi g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	-0,5%	-1,1%	-0,7%	-0,6%	-0,4%	-0,2%	0,0%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%

NB. Door afronding op 1 decimaal is het mogelijk dat de som van de delen niet precies overeenstemt met het totaal.

Tabel 4: Implicaties inzake reële groeivoet van de primaire uitgaven van de illustratieve trajecten die toelaten om in 2015 terug te keren naar het evenwicht op het niveau van de gezamenlijke overheid

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ongewijzigd beleid = uniforme reële groei primaire uitgaven 1,9% vanaf 2010 voor alle g&g							
VG	-1,5%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%
FG	1,7%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%
WG	-4,5%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%
BHG	6,7%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%
A evenwicht 2015 voor GO, geheel van G&G en geheel van LO							
VG	-1,5%	1,5%	1,1%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
FG	1,7%	1,5%	1,1%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
WG	-4,5%	1,5%	1,0%	0,7%	0,6%	0,6%	0,6%
BHG	6,7%	1,5%	1,1%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
B traject 65 entit I / 35 entit II "primaire uitgaven"							
VG	-1,5%	1,1%	0,6%	-0,5%	-0,5%	-0,6%	-0,6%
FG	1,7%	1,1%	0,6%	-0,5%	-0,5%	-0,6%	-0,6%
WG	-4,5%	1,1%	0,5%	-0,6%	-0,6%	-0,7%	-0,8%
BHG	6,7%	1,1%	0,6%	-0,5%	-0,5%	-0,6%	-0,6%
C traject 76,5 entit I / 23,5 "entit II spending & taxing power"							
VG	-1,5%	1,3%	1,0%	0,3%	0,3%	0,4%	0,2%
FG	1,7%	1,3%	1,0%	0,3%	0,3%	0,4%	0,2%
WG	-4,5%	1,2%	1,0%	0,3%	0,3%	0,4%	0,2%
BHG	6,7%	1,3%	1,0%	0,3%	0,3%	0,4%	0,2%
D evenwicht in 2015 voor elk deelgebied							
VG	-1,5%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%
FG	1,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
WG	-4,5%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
BHG	6,7%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%

In bovenstaande tabel zijn de groeivoeten van de primaire uitgaven indicatief, in de zin dat zij werden afgeleid uit projecties die voor elk van de onderzochte trajecten uitgaan van de werkhypothese van ongewijzigd financieringsstelsel en ongewijzigd fiscaal beleid van de deelgebieden.

De illustratieve trajecten geven aan dat tegen de horizon van 2015 :

- ▶ Voor alle onderzochte deelgebieden de reële groeivoet van de primaire uitgaven telkens gevoelig onder 1 % ligt vanaf 2012 ; in het traject B ("65 /35") is dit reeds in 2011 het geval. In dat traject dienen de primaire uitgaven vanaf 2012 in constante prijzen jaarlijks af te nemen. Enkel in scenario D ("elk evenwicht") is een positief recurrent groeipad voor de primaire uitgaven mogelijk, behalve voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat vanaf 2010 jaarlijks 1 % dient te besparen.
- ▶ De Vlaamse Gemeenschap in elk van de trajecten, met uitzondering van traject D dat tot een evenwicht leidt, het tekort vanaf 2011 geleidelijk aan afbouwt om het vanaf 2013 à 2014, naargelang het scenario, om te buigen in een overschot dat in 2015 varieert tussen 2,5 miljard euro en 0,8 miljard euro, afhankelijk van het traject.
- ▶ De Franse Gemeenschap in 2014 respectievelijk 2015, naargelang traject B ("65 /35") of C ("76,5 / 23,5") wordt beschouwd, het tekort omzet in een substantieel overschot ; in het scenario A ("globaal G&G evenwicht") is deze ombuiging niet mogelijk en blijft de toestand in 2015 deficitair (-0,1 miljard euro). Dit is het gevolg van het aanvankelijke tekort in 2009 dat relatief belangrijker is dan het aandeel van de Gemeenschap in de totale primaire uitgaven van gemeenschappen en gewesten.
- ▶ Het Waalse Gewest, zoals de Franse Gemeenschap, in 2014 respectievelijk 2015, naargelang traject B of C wordt gehanteerd, het deficit ombuigt naar een belangrijk overschot ; in scenario A blijft in 2015 nog een beperkt tekort over (-0,06 miljard euro) omdat, in tegenstelling tot de Franse Gemeenschap, het relatief aandeel van het aanvankelijke tekort in 2009 nauwer aansluit bij het gewestelijk aandeel in de totaliteit van de primaire uitgaven.
- ▶ Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ongeacht het gekozen traject, deficitair blijft over de ganse periode en tegen de horizon van 2015 met een tekort kampt dat schommelt tussen 0,4 miljard euro en 0,2 miljard euro, afhankelijk van het traject. Enkel met een negatieve recurrente besparing van 1 % (jaarlijks) vanaf 2010 kan het tekort in 2015 volledig worden afgebouwd.

In tabel 5 tenslotte wordt een overzicht gegeven van de saneringsinspanning van elk deelgebied in elk van de vier illustratieve trajecten.

Tabel 5: Implicaties inzake saneringsinspanningen van gemeenschappen en gewesten (op niveau vorderingensaldo) van de illustratieve trajecten die toelaten om in 2015 terug te keren naar het evenwicht op het niveau van de gezamenlijke overheid

(miljoenen euro, tenzij anders vermeld)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A evenwicht 2015 voor GO, geheel van G&G en geheel van LO ten opzichte van ongewijzigd beleid							
VG	0,0	110,2	334,4	667,6	1.047,8	1.472,3	1.938,2
FG	0,0	38,4	116,7	233,0	365,7	513,8	676,4
WG	0,0	30,6	92,8	185,2	290,6	408,4	537,6
BHG	0,0	13,6	41,1	82,1	128,9	181,1	238,4
totale inspanning	0,0	192,7	585,1	1.167,9	1.832,9	2.575,6	3.390,6
(1) in % BBP	0,0%	0,1%	0,2%	0,3%	0,5%	0,7%	0,8%
(2) beoogde inspanning g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	0,0%	0,1%	0,2%	0,3%	0,5%	0,7%	0,8%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
B traject 65 entit I / 35 entit II "primaire uitgaven" ten opzichte van ongewijzigd beleid							
VG	0,0	205,2	553,9	1.210,3	1.939,1	2.749,3	3.644,8
FG	0,0	71,6	193,3	422,4	676,7	959,5	1.272,0
WG	0,0	56,9	153,6	335,7	537,8	762,5	1.010,9
BHG	0,0	25,2	68,1	148,9	238,5	338,1	448,3
totale inspanning	0,0	358,9	969,0	2.117,3	3.392,2	4.809,4	6.376,0
(1) in % BBP	0,0%	0,1%	0,3%	0,6%	0,9%	1,2%	1,6%
(2) beoogde inspanning g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	0,0%	0,1%	0,3%	0,6%	0,9%	1,2%	1,6%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
C traject 76,5 entit I / 23,5 "entit II spending & taxing power" ten opzichte van ongewijzigd beleid							
VG	0,0	162,0	407,1	851,1	1.337,1	1.847,6	2.459,5
FG	0,0	56,5	142,1	297,0	466,6	644,8	858,3
WG	0,0	44,9	112,9	236,1	370,9	512,5	682,2
BHG	0,0	19,9	50,1	104,7	164,5	227,2	302,5
totale inspanning	0,0	283,4	712,2	1.488,9	2.339,0	3.232,1	4.302,5
(1) in % BBP	0,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,6%	0,8%	1,0%
(2) beoogde inspanning g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	0,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,6%	0,8%	1,1%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
D evenwicht in 2015 voor elk deelgebied ten opzichte van ongewijzigd beleid							
VG	0,0	139,6	293,9	465,4	655,5	866,1	1.098,4
FG	0,0	103,3	216,8	342,2	480,5	633,0	800,5
WG	0,0	77,8	163,3	257,8	362,1	477,0	603,2
BHG	0,0	87,1	181,3	283,9	395,5	517,0	648,8
totale inspanning	0,0	407,7	855,3	1.349,3	1.893,6	2.493,1	3.150,9
(1) in % BBP	0,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,5%	0,6%	0,8%
(2) beoogde inspanning g&g globaal (in % BBP) (tabel 1)	0,0%	0,1%	0,2%	0,3%	0,5%	0,7%	0,8%
(1) - (2) verschil	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%

NB. Door afronding op 1 decimaal is het mogelijk dat de som van de delen niet precies overeenstemt met het totaal.